

JAARVERSLAG 2019

Stichting Geloven in Samenleven

Geloven in Samenleven

Verbinden van verschillen en opkomen voor elkaar

Stichting Geloven in Samenleven
www.geloveninsamenleven.nl
secretaris@geloveninsamenleven.nl
Heiloostraat 129, 2547 KB Den Haag
NL40 TRIO 0379 6568 33
Kamer van Koophandel 74859951
RSIN 8600.52.990

Vastgesteld door het bestuur op: 26 maart 2020

Inleiding

De stichting Geloven in Samenleven (GIS) is officieel opgericht op 16 mei 2019. Een dag later volgde de inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Voorheen was Geloven in Samenleven een projectgroep die nauw samenwerkte met het Overlegorgaan van Joden, Christenen en Moslims (OJCM). De reden om het informele project om te zetten in een formele stichting was puur pragmatisch. Een stichting kan als rechtspersoon contracten sluiten en een bankrekening aanvragen. De wenselijkheid van beide kwam naar voren toen het project leidde tot inkomsten van ministeries en fondsen en toen professionele trainers werden ingezet.

De stichting hanteert de volgende statutaire doelstellingen:

1. De stichting stelt zich ten doel de lokale en regionale praktische samenwerking tussen mensen van diverse religieuze en levensbeschouwelijke tradities te ondersteunen en te verbreden, vanuit de visie 'verbinden van verschillen en opkomen voor elkaar'.
2. De stichting tracht haar doel te bereiken door het
 - creëren van een netwerk en platform van en voor de bestaande initiatieven;
 - ontwikkelen en uitvoeren van projecten rond urgente maatschappelijke vragen ter bevordering van sociale cohesie;
 - bemiddelen tussen de lokale en regionale initiatieven enerzijds en deskundige trainers, coaches en/of facilitators anderzijds.

2

De *core business* van de stichting bestaat uit het ondersteunen van de lokale samenwerking tussen moskeeën, kerken, synagogen en andere gebedshuizen die gericht is op uitdagingen of problemen die zich ter plekke afspelen. Daartoe werkt GIS aan een landelijk dekkend netwerk van regionale contactpersonen. Daarnaast biedt GIS trainingen ('bruggenbouwen') aan en voert GIS projecten uit.

Het nieuwe bestuur heeft zijn plannen verwoord in een meerjarenbeleidsplan: 'Het goede bij elkaar versterken'. Ook heeft het bestuur zijn ideeën over de organisatie uiteengezet in een organisatiehandboek. Beide documenten zijn op 10 oktober 2019 vastgesteld.

Vliegende start

De nieuwe bestuursleden en een aantal leden van de voormalige projectgroep kwamen vanaf februari 2019 een aantal malen bijeen om de oprichting van de stichting voor te bereiden.¹ In deze fase zorgden met name Dick Westerkamp (projectcoördinator, vrijwilliger) en Jan Post Hospers (Kerk in Actie, Raad van Kerken, OJCM) voor de overdracht van kennis en kunde aan de aspirant bestuursleden Mirjam Ates-Snijdwind, Rasit Bal, David Renkema en Johan de Ruiter. Twee bestuursleden staan in de islamitische traditie; twee bestuursleden bewegen zich in de christelijke traditie. Na de officiële oprichting van de stichting kwam het bestuur in 2019 nog tweemaal bijeen.²

De vliegende start had ook betrekking op het gegeven dat gedurende de organisatorische verandering het lopende werk gewoon doorging.

- Het netwerk van contactpersonen is ontstaan in Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel. In principe gaat het om tweetallen, een moslim en een christen, die in hun eigen regio de samenwerking tussen moskeeën en kerken ondersteunen. Tijdens de ontmoetingsdag op 21 november 2019 in de Zwolse Ulu moskee is een aantal goede voorbeelden van lokale

¹ De bijeenkomsten: 9 februari, 15 april en 13 mei

² De eerste en tweede bestuursvergadering: 10 oktober en 12 december.

samenwerking gepresenteerd en besproken. Het verslag van deze redelijk bezochte bijeenkomst zal begin 2020 uitgebracht worden. In de projectbegroting waren ook diverse organisatiekosten opgenomen. Kerk in Actie (€ 10.000) en Haella (€ 1.500) financierden het integrale project.

- Het tweede project in 2019 staat bekend onder de noemer van Bruggenbouwen, een training van minstens 5 dagdelen die moet leiden tot een lokaal team van mensen uit verschillende religieuze stromingen dat in staat is om lokaal te acteren bij spanningen. Enschede was daarbij de succesvolle pilot. Mede op basis van dit succes stelde het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een budget van € 32.999 ter beschikking om een vergelijkbare training in twee andere plaatsen uit te voeren en om op basis van de drie pilots een handreiking te ontwikkelen. Het contract met SZW is in 2017 gesloten; het project moet uiterlijk 1 juli 2020 afgerond worden.
 - De training in Leeuwarden is in het najaar van 2019 uitgevoerd;
 - De offerte voor een training in Huizen is uiteindelijk niet aanvaard door de gemeente;
 - De training in Gouda is in het voorjaar van 2020 gepland.

De algemene beleidslijn is dat de lokale partner zorg draagt voor de financiering van de training. De algemene kosten (acquisitie, methodiek ontwikkeling, voorbereiding en nazorg) worden gefinancierd uit het budget van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het fonds Kerk en Wereld (€ 5.000).

3 Plannen voor de toekomst

Parallel aan de uitvoering van de lopende projecten heeft het bestuur zich ook gebogen over de situatie na het verslagjaar:

- Het bestuur zag kans om op basis van één gezamenlijke heidag (22 augustus 2019) een meerjarenbeleidsplan ('Het goede bij elkaar versterken') op te stellen. Dit vormt het kader voor het werk van 2020 tot en met 2023. Het plan is aanvaard in de vergadering van 10 oktober 2019.
- Het bestuur heeft een projectplan (en begroting) opgesteld voor de opbouw van een lerend netwerk van lokale praktische samenwerking tussen met name moskeeën en kerken. Dit plan is voorgelegd aan Kerk in Actie, Kerk en Wereld, Projecten in Nederland van de Konferentie Nederlandse Religieuzen en de moskeekoepels UMMON en ISN. Kerk in Actie en Kerk en Wereld gaven minder dan we hadden gevraagd en beperkten zich vooralsnog tot het eerste jaar. UMMON heeft € 4.000 voor 2020 toegezegd, beduidend minder dan we hadden gehoopt. PIN en ISN hebben de aanvraag nog in beraad.
- De gesprekken met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de samenwerking rond Bruggenbouwen richtten zich ten dele op de voortgang en de afronding van het bestaande project. Het ministerie was enthousiast over een handreiking bij demonstraties, een onbedoelde uitkomst van het team Bruggenbouwers in Enschede. Tevens werd het idee geopperd om het eindproduct van het project in september 2020 in Enschede aan te bieden aan minister Koolmees. Tenslotte werd ook een opening geboden om in 2020 plannen te ontwikkelen voor een *follow up*.
- Het ministerie van Justitie en Veiligheid nodigde het OJCM en GIS uit om van gedachten te wisselen over een groot project rond joden- en moslimhaat of – iets minder direct verwoord – antisemitisme en islamofobie. GIS heeft mede op basis van de gesprekken en in nauwe samenwerking met het OJCM een plan voorgelegd aan het ministerie. Hoewel het integrale

plan nog onderwerp van bespreking is, heeft het ministerie wel een subsidie toegezegd voor het lopende werk (netwerk en bruggenbouwen) van GIS, ter waarde van € 60.000 in te zetten in 2020 en 2021.

- Tenslotte leidden deze gesprekken ook tot een hernieuwde interesse van het COA om aan de slag te gaan met gesprekken in AZC's over artikel 1 in de grondwet, mede in relatie tot godsdienst, religie en levensbeschouwing. De pilot die OJCM/GIS enkele jaren geleden i.s.m. het COA heeft uitgevoerd dient daarbij als model. De onderhandelingen hierover zullen in 2020 volgen.

Al met al bevindt GIS zich in het eerste jaar van haar bestaan in een positieve *flow*. Opvallend is wel dat de positieve financiële impulsen vooral afkomstig zijn van de overheid. Zij heeft alle vertrouwen in het werk. De 'moeders' van GIS, met name de kerken en de moskeekoepels, stellen nog enigszins teleur.

Publiciteit

De stichting Geloven in Samenleven beschikt bij de oprichting over een website (www.geloveninsamenleven.nl) en een facebook account (<https://www.facebook.com/Geloven-in-Samenleven-875084489178797/>).

Het aantal bezoekers van de website in 2019 bedraagt 3.782, wat hoger dan in de beide voorgaande jaren (circa 2.500), maar veel lager dan de absolute top in 2015 (ruim 7.300). De facebookpagina telt 107 'likes' en 113 'volgers'.

4

In 2019 zijn twee digitale nieuwsbrieven uitgebracht. De eerste bevatte de mededeling dat de stichting is opgericht; de tweede betrof de aankondiging van de werkdag van 21 november. De oplage is 286. In 2019 schreven zich 27 'nieuwe' geïnteresseerden in.

Het bestuur heeft besloten om in 2020 een nieuwe website (Wordpress) te laten bouwen. Daartoe is contact gezocht met Isimedia. Het plan is om deze in zomer van 2020 klaar te hebben.

Organisatie

De projectgroep Geloven in Samenleven heeft haar positie in 2019 geleidelijk overgedragen aan enerzijds het bestuur en de adviseurs van de stichting en anderzijds het overleg van regionale contactpersonen. Het volledige organogram en het organisatiehandboek staan op de website. De namen van de mensen die het werk van Geloven in Samenleven in 2019 mogelijk maakten, elk op eigen wijze, staan in bijlage 1.

GIS werd en wordt in belangrijke mate gedragen door vrijwilligers, dus door mensen die alleen een onkostenvergoeding en een vrijwilligersvergoeding ontvangen. De bestuursleden ontvangen alleen een onkostenvergoeding. Adviseur Jan Post Hospers kon en kan in het kader van zijn functie bij de Protestantse Kerk in Nederland tijd besteden aan zowel GIS als OJCM. In feite is dit een verborgen subsidie van de PKN aan GIS, OJCM en ook de Raad van Kerken. Deze situatie is in de loop van de tijd gegroeid. Het bestuur is ook dankbaar voor deze kwalitatieve investering in GIS. Het is echter niet te verwachten dat deze situatie na zijn pensionering in die zelfde mate gecontinueerd zal worden. De andere professionals die betrokken zijn bij GIS, zijn de trainers voor Bruggenbouwen. Zij zijn doorgaans ZZP'ers en ontvangen ook als zodanig een vergoeding voor hun inbreng.

Terugkijkend naar het jaar 2019 kan vastgesteld worden dat met uitzondering van het werk van de regionale contactpersonen heel veel beleidsvoorbereidend, uitvoerend en boekhoudkundig werk in handen lag van enkele bestuursleden en de adviseurs. Dat is niet vreemd voor een beginnende

stichting, maar is geen goede basis voor de toekomst, zeker gezien de grote projecten die nu op stapel lijken te staan.

Het bestuur heeft daarom ook besloten om – zodra de financiën het toelaten – te werken aan verdere professionalisering. Dat zal gestalte krijgen in de benoeming van een senior-coördinator. Ook streeft het bestuur ernaar om eventuele projectmedewerkers ZZZP contracten aan te bieden. Het een en ander krijgt – mede afhankelijk van de harde financiële toezeggingen – in 2020 gestalte.

Financiën

Het project Geloven in Samenleven ontving ook in het verleden al subsidies. Hierbij was de stichting Protestants Maatschappelijk Activeringswerk Overijssel (ProMO) de penvoerder. Alle financiële transacties en ook de contracten liepen via ProMO. De oprichting van de stichting GIS betekende ook dat zowel geld als gegevens overgedragen dient te worden van ProMO naar GIS. ProMO stelde daarbij terecht de ‘eis’ dat de respectievelijke contractpartners hiermee instemmen. Het bestuur van GIS is de stichting ProMO zeer dankbaar voor haar belangrijke rol als penvoerder en administrateur in de voorgaande jaren.

Ten eerste had ProMO een bedrag van **€ 18.060** in depot, zijnde de saldi van afgeronde projecten uit het GIS verleden. Hier lag geen claim meer op van derden, zodat dit als startkapitaal vrij beschikbaar is voor de stichting Geloven in Samenleven.

Ten tweede kende het project Bruggenbouwen een (voorlopig) saldo per 1 januari 2019 van **€ 1.243,46**. Hierbij zijn alleen de inkomsten en uitgaven van het project in 2017 en 2018 gerekend.

5

Los van deze balansposten en los van de eerder besproken plannen voor 2020, was de exploitatie 2019 zeer overzichtelijk (zie ook financieel verslag):

- De subsidies van Kerk in Actie (€ 10.000) en Haella (€ 1.500) zijn ingezet voor de opbouw van het netwerk van regionale contactpersonen en organisatiekosten. Verreweg de belangrijkste output was de werkdag in de Zwolse Ulu moskee op 21 november. De kosten van dit project waren iets hoger dan de baten. De subsidiegevers ontvangen een separaat verslag.
- De training Bruggenbouwen te Leeuwarden is gefinancierd door de provincie Friesland (€ 11.000). Daarbij ging het uitsluitend om het grootste deel van de direct toe te rekenen kosten van de trainers (ZZP'ers, rapporteur, verslag). De indirecte kosten (acquisitie, voorbereiding, nazorg e.d.) zijn niet zichtbaar in deze jaarrekening. Dit project loopt door tot in 2020 en zal dan verantwoord worden.

Het jaar 2019 is afgesloten met een klein positief exploitatiesaldo van **€ 186,59** voor GIS als geheel. Dit is toegevoegd aan het kapitaal (zie bijlage 2).

Bijlage 1

Mensen

Het bestuur van de stichting is per 31 december 2019 als volgt samengesteld:

- Voorzitter: dhr. Rasit Bal
- Secretaris: dhr. David Renkema
- Penningmeester: dhr. Johan de Ruiters
- Lid: mevr. Mirjam Ateş-Snijedewind

De adviseurs zijn min of meer verbonden met het Overlegorgaan Joden, Christenen en Moslims en vormen ook de gestalte van de organische band tussen beide.

- Mw. Hanneke Gelderblom – Lankhout (Joods)
- Dhr. Ebubekir Ozturk (Islamitisch)
- Dhr. Jan Post Hospers (Christelijk)

De regionale contactpersonen:

- Evert Jan Hefting
- Nasr Errabhi
- Itse de Boer
- Ayhan Aktas
- Chris Dees
- Wim van Dommelen

Afscheid Dick Westerkamp

Een van de mensen die Geloven in Samenleven mede heeft opgericht en die de project coördinatie heeft verzorgd, heeft zich na de overdracht van zijn kennis en documenten teruggetrokken als vrijwilliger. Het bestuur is hem dankbaar voor zijn grote inzet, zijn volharding en zijn trouw.

Documenten

- Statuten van de stichting d.d. 16 mei 2019
- Bedrijfsuittreksel Kamer van Koophandel d.d. 17 mei 2019
- ‘Het goede bij elkaar versterken’ Beleidsplan 2020 tot en met 2023, vastgesteld d.d. 10 oktober 2019
- Organisatie handboek, vastgesteld d.d. 10 oktober 2019
- Netwerk Geloven in Samenleven (GIS). Opbouw lerend netwerk van lokale samenwerking tussen moskeeën en kerken 2020-2021 d.d. 29 augustus/1 oktober 2019
- Handreiking bij demonstraties voor het Team Bruggen Bouwen Enschede op basis van ervaringen die zijn opgedaan rond anti-islamitische demonstraties en provocaties, september 2019
- Participeren in veiligheid – versterken van veerkracht. Actieve betrokkenheid van geestelijk leiders en andere mensen uit de diverse religieuze gemeenschappen, 25 oktober 2019
- Flyer Geloven in Samenleven (geactualiseerd), oktober 2019)
- Flyer Voorlichting, oktober 2019
- Digitale nieuwsbrieven
 - Geloven in Samenleven vernieuwt (juni 2019)
 - Geloven in Samenleven: regionale bijeenkomst (september 2019)

Bijlage 2

EXPLOITATIE REKENING 2019

<u>Baten</u>		
ter beschikking gestelde middelen	€ 23.200,00	
		€ 23.200,00
<u>Kosten</u>		
Project Contactpersonen	€ 11.920,40	
Project Bruggenbouwen	€ 11.093,01	
		€ 23.013,41
Exploitatiesaldo (positief)		€ 186,59

BALANS PER 31 DECEMBER

7

	1-1-2019	31-12-2019		1-1-2019	31-12-2019
<u>ACTIVA</u>			<u>PASSIVA</u>		
Liquide middelen	€ 19.303	€ 18.328	Kapitaal	€ 19.303	€ 19.490
Nog te ontvangen	€ 0	€ 5.500	Nog te betalen	€ 0	€ 4.338
<u>TOTAAL</u>	€19.303	€ 23.828	<u>TOTAAL</u>	€ 19.303	€ 23.828